Participatie in Maastricht

Praktisch en tactisch

Gemeente Maastricht

Waar komen we vandaan?

Feb 2019
Oplevering Gouden Sleutels

Dec 2019
PvA burger- en overheidsparticipatie vastgesteld

Maart 2021
Stadsbrede enquête 2857 respondenten

sept 2021
Quickscan lokale democratie

Nov 2021
Participatiebepalingen Omgevingswet vastgesteld

Nov 2021
Maastrichtse aanpak burger - en overheidsparticipatie – startdocument vastgesteld

Q2 2022
Resultaat:
een gedragen Maastrichtse aanpak burger- en overheidsparticipatie. Deze schept heldere en duidelijke kaders voor inwoners, initiatiefnemers, raad en college, omvat meetbare doelen voor de toekomst en acties hoe deze doelen te bereiken.

Welke stappen doorlopen we?

Stap 1: Definities zijn helder

Definities en begrippen

Participatie bestaat uit meerdere elementen.
Waar we het in dit stuk over hebben betreft burger- en overheidsparticipatie. Het verschil hiertussen laat zich als volgt definiëren:

Burgerparticipatie: burgers participeren in een initiatief van de overheid
Burgerparticipatie is een manier van beleidsvoering waarbij burgers, individueel of georganiseerd en direct of indirect de kans krijgen om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid. Het gaat om meepraten, meedenken en meebeslissen in het publieke domein.

Overheidsparticipatie: de overheid participeert in initiatieven van burgers
Bij overheidsparticipatie is sprake van een omgekeerde samenwerking: de overheid participeert in bestaande initiatieven van burgers, geeft deze de ruimte en verbindt deze waar mogelijk met elkaar. Het gaat om burgers die al initiatief nemen in het publieke domein, maar waarbij de overheid een al dan niet faciliterende functie kan vervullen om verdere realisatie mogelijk te maken.

Verschil burgerparticipatie en overheidsparticipatie
Hieronder wordt helder in kaart gebracht wat de verschillen zijn tussen burgerparticipatie en overheidsparticipatie. Bij burgerparticipatie wordt gedacht vanuit het beleid, terwijl er bij overheidsparticipatie wordt gedacht vanuit de mogelijkheden en de behoeften van de burgers

Gebruikte bronnen:
- Contouren nota
- Leidraad participatie omgevingswet

Stap 2: Wat voor gemeente is Maastricht?

- Van buiten naar binnen denken én van binnen naar buiten.
- Maastricht is van de *gemeenschap*.
- de gemeente heeft een *open* en *uitnodigende* houding.
- *consequent* en *continu* samen vormgeven aan maatschappelijke opgaven.
- met één stem spreken en betrouwbaar en voorspelbaar zijn.

Gebruikte bronnen:

- Organisatieontwikkeling Gemeente Maastricht, samen met plezier voor Maastricht
- Coalitieakkoord
- Omgevingsvisie Maastricht
- PvA Burger- en overheidsparticipatie
- Memo DT 31-1-20
- Meerjarenplan vh organisatieonderdeel Sociale Zaken 2016-2019
- Veranderplan Stadsbeheer van staduitvoering naar stadbeheer 2019 – 2023
- Motie buurgericht werken met doorzettingsmacht
- Motie 5 miljoen voor doorontwikkeling organisatie
- Quick Scan Lokale Democratie (27-09-21)
- Memo aanpak pilot Pottenberg
- Learn@Maastricht
- Participatie leidraad omgevingswet

Stap 3: waarom wil Maastricht participatie?

- Het vergroten van wederzijds vertrouwen.
- Het vergroten van de kwaliteit van de plannen
- Het vergroten van het draagvlak voor plannen
- Expliciet uitbreiden van het recht op participatie
- Gebruik maken van de kennis en kunde van Maastricht als gemeenschap,

Gebruikte bronnen:

- PvA Burger- en overheidsparticipatie
- Quick Scan Lokale Democratie
- Verslag dialoogavonden burger- en overheidsparticipatie
- Gouden sleutels
- Memo voor DT bijdrage aan ontwikkelvisie 31-01-20

Hieruit volgen de Maastrichtse principes

- De opgave en beleidsruimte bepaalt de maat van participatie;
- Maastrichtse participatie richt zich op diegene die betrokken zijn;
- Het organiseren van gedegen participatie kost inzet en middelen;
- Maastrichtse participatie moet doelgericht en met heldere kaders vormgegeven worden.
- We spreken vanuit een mond, zowel van buiten naar binnen en van binnen naar buiten

Stap 4: Vormen en smaken van participatie

De raad heeft de wens uitgesproken dat Maastricht een hoog ambitieniveau heeft ten aanzien van de geschetste beelden uit de contourennota. Dit houdt in:

- Aanpak participatie centraliseren
- Participatiebeleid verbreed ten opzichte van PvA
- Sturing op uitvoering participatiebeleid
- Ingrepen in capaciteit en organisatiestructuur
- Dit heeft financiële consequenties

Gebruikte bronnen:

- Startnotitie
- Contourennota
- Stellingen
- Motie

Stap 4: Vormen en smaken van participatie

- Deskresearch uitgevoerd
- Gesprekken met collega’s gevoerd
- Flitspeiling uitgezet (2193 vragenlijsten verstuurd)
- Oud collega’s geïnterviewd
- Betrokkenen gesproken
- Andere gemeenten gesproken

  Groningen
  Sittard Geleen
  Almere
  Amsterdam

Stap 5: Hoe? Van instrument naar gefaseerde aanpak per vraagstuk

Participatiebeleid en een participatieverordening als besluit in de raad.

Stap 6: leren en evalueren

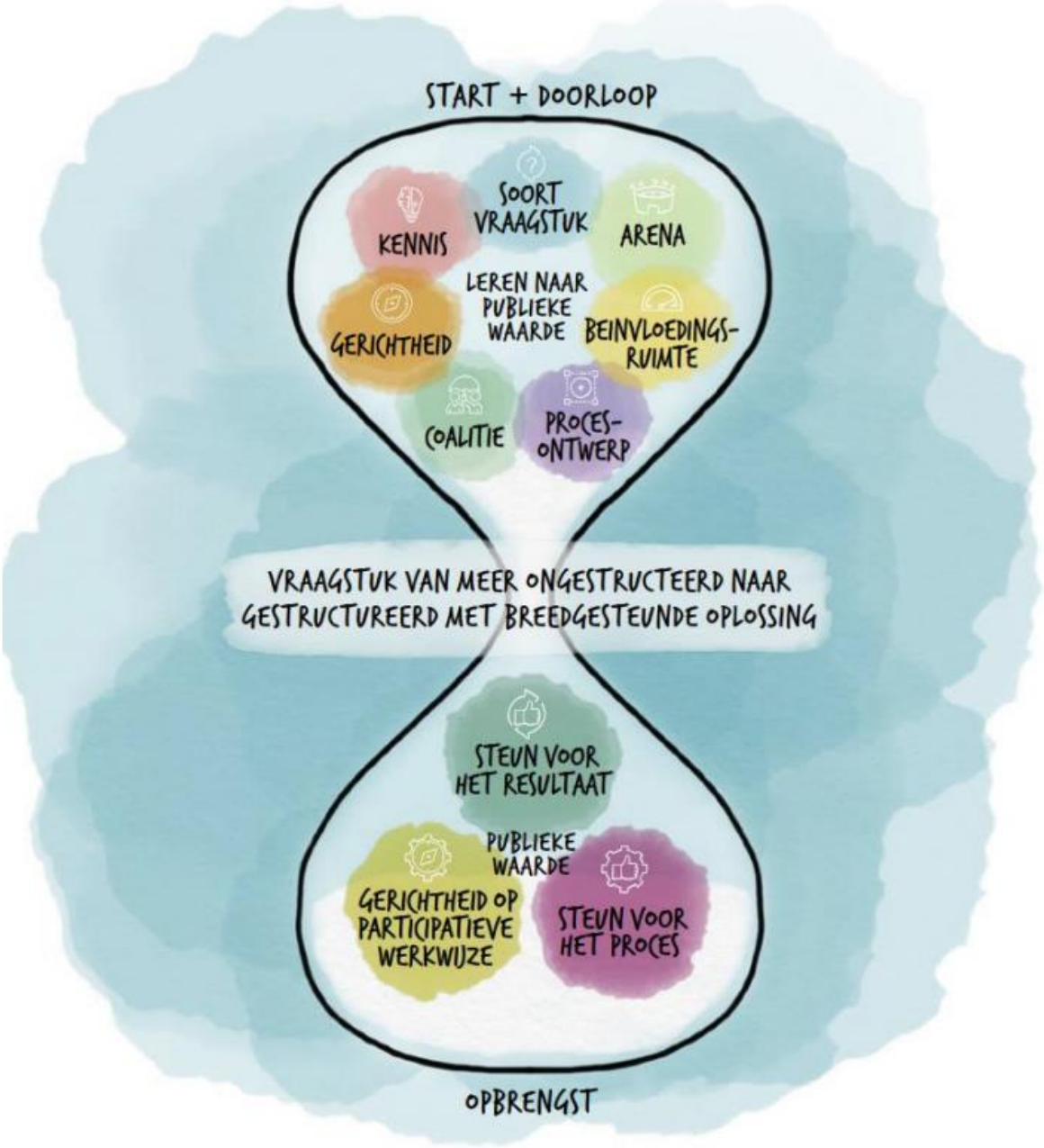

Figuur 5. Het Participatie Leermodel (Wesseling, van Dalfsen & Blok, 2021)

Stap 7: Opstellen handelingsperspectief: visie en uitvoeringsprogramma

Beslisinstrument participatie deel 1

In welke situatie en op welke manier is participatie mogelijk?

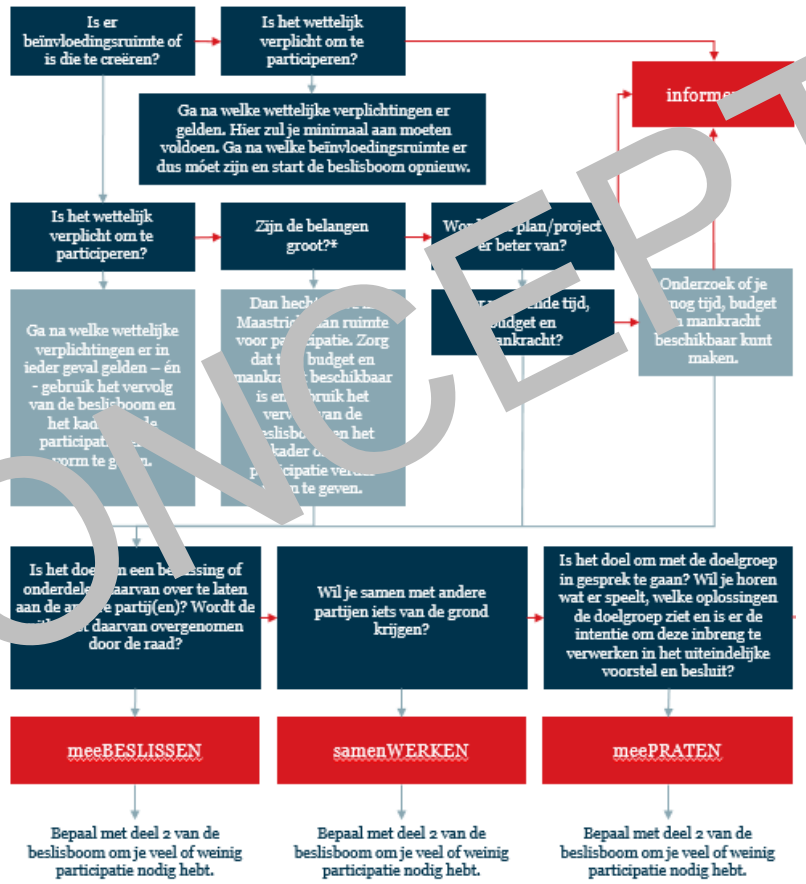

CONCEPT

Burgerbegroting Maastricht

Doe mee, beslis mee!

www.burgerbegrotingmaastricht.nl

Inhoudsopgave

- **Wat is een burgerbegroting?**
- **Waarom een burgerbegroting?**
  - Inspiratie: Burgerbegroting District Antwerpen
- **Hoe ziet de Burgerbegroting Maastricht er uit?**
  - Proces
  - Terugblik ronde 1
- **Vragen**

Wat is een burgerbegroting?

"Een ***georganiseerd proces*** waarin ***inwoners*** van bepaald gebied ***samen bepalen*** welke ***onderwerpen en vraagstukken*** ze van belang vinden, ***waar*** ze in willen **investeren**, ***welke oplossingen en innovaties*** ze waardevol vinden, en welke ***eindkeuzes*** ze ***maken***."

Waarom een burgerbegroting?

1. **Meer ruimte voor zelfsturing in eigen leefomgeving**

2. **Gemeenschapsvorming in de buurt stimuleren**

   - **Diversiteit uit de Maastrichtse wijken samenbrengen**
   - **Niet enkel de '*usual suspects*'**

Burgerbegroting District Antwerpen

Burgerbegroting district Antwerpen

In thema Stad & Beleid

burger begroting

- 8 jaar op rij burgerbegroting (2015 t/m 2022)

Inspiratie burgerbegroting District Antwerpen

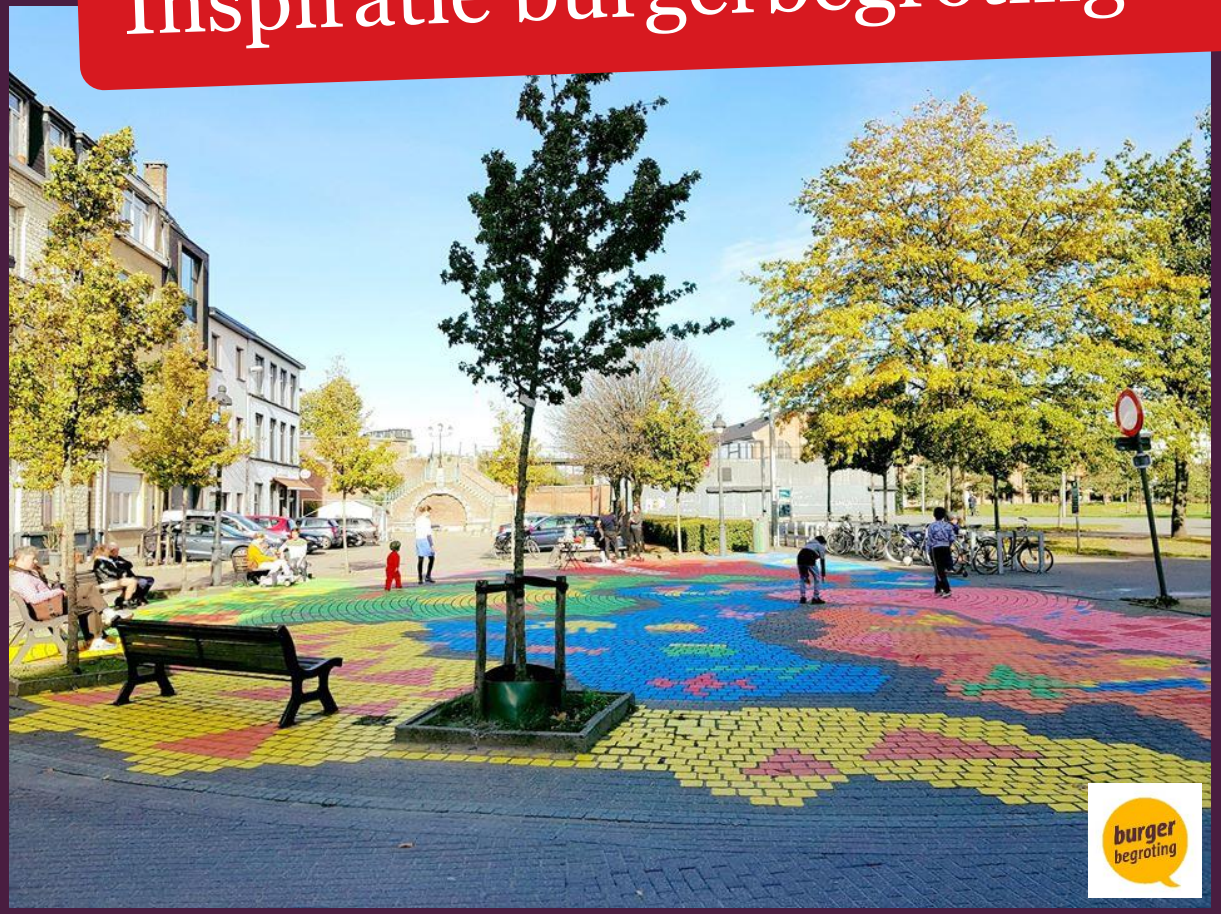

Pleinschildering gemaakt door kinderen met kunstenaar

Verplaatsbare bloembakken

Bakoven voor de buurt, door de buurt gebouwd

Hoe ziet de Burgerbegroting Maastricht eruit?

Maastricht

- Voor inwoners, door inwoners
- 44 wijken
- 122.000 Maastrichtenaren

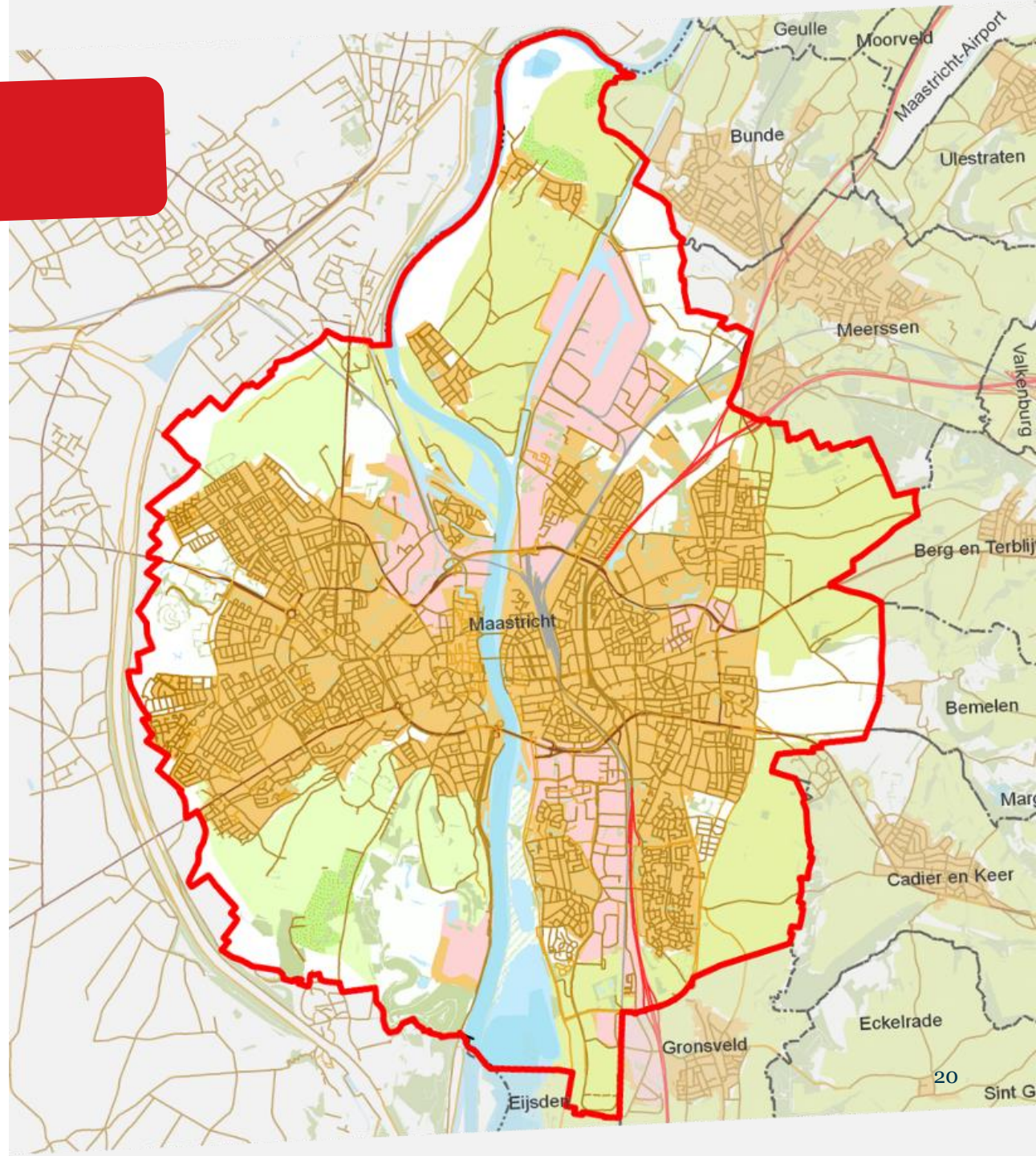

Wat zou jij doen met 300.000 euro?

Beslis mee

Burgerbegroting themalijst

Bewoners

- Kwetsbare mensen
- Armoedebestrijding
- Deeleconomie/circulaire economie
- Iedereen doet mee/stimuleren participatie
- Eigen regie in zorg en ondersteuning
- Zorg voor elkaar
- Weerbaar/vreedzaam opgroeien
- Mensen richting arbeidsmarkt brengen
- Verbindende activiteiten (tegen eenzaamheid)
- Initiatieven en activiteiten die bijdragen aan de veiligheid(sbeleving) in de buurt
- Integratie (van statushouders)
- Verbeteren van toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte voor mensen met een fysieke beperking
- Huiswerkbegeleiding en/of naschoolse opvang
- Sociale veiligheid
- Community arts/ samen kunst maken

Ontmoeting en levendigheid

- In winkelcentra (buurtcentrum/wijkcentrum/stadsdeelcentrum)
- Evenementen, (cultuur) optredens
- Cursussen en vorming
- Ondernemerschap stimuleren
- Buurtcultuurplekken, broedplaatsen, ateliers
- Vergroenen van parken en straten
- Speelplekken in eigen buurt
- Sport in buurt/parken
- Het verleden van de stad/wijk/buurt zichtbaar maken
- Nieuwe ontmoetingsplekken en/of -activiteiten in gebouwen of in de openbare ruimte
- Nieuwe deel-, geef- en ruilinitiatieven
- Buurtactiviteiten

Het openbaar gebied

- Vergroenen, natuur en soortenrijkdom (tijdelijke parken)
- Stimuleren lopen en fietsen
- Sporten
- (Fysieke) veiligheid
- Innovatie/’smartcity’
- (nieuwe) Fietsenstallingen
- Veiliger en gezonder maken van buurten
- Verbeteren of aanleggen van loop- en fietspaden
- Herinrichting van straten en pleinen
- Initiatieven gericht op deelmobiliteit (fiets, auto, …)
- Kunst (in de openbare ruimte)
- Verbeteren van luchtkwaliteit in straten
- Planten van bomen
- Aanpakken van lokale wateroverlast

Gebouwen en (eigen) terreinen

- Monumenten en archeologische terreinen
- Stadslandbouw en volkstuinieren
- Klimaatveranderingen
- Verduurzaming
- Leegstand en lege terreinen

Burgerbegroting in het kort

- 4 rondes
- Zelf bepalen en meedoen
- Thematop 5
- 300.000 euro verdelen
- Projecten

Ronde 1

Thema's kiezen

September 2021

Ronde 2

Geld verdelen

April 2022

Ronde 3

Projecten

April t/m oktober 2022

Ronde 4

Projecten kiezen

23 Oktober 2022

2022-2023 uitvoer projecten

Terugblik ronde 1 – thema’s kiezen

Thematop 5

Gekozen thema's

1. Nieuwe ontmoetingsplekken en/of -activiteiten in gebouwen of in de openbare ruimte
2. Verbindende activiteiten (tegen eenzaamheid)
3. Iedereen doet mee/stimuleren participatie
4. Leegstand en lege terreinen
5. Vergroenen van parken en straten

Ronde 1

Thema's kiezen

September 2021

Ronde 2

Geld verdelen

April 2022

Ronde 3

Projecten

April t/m oktober 2022

Ronde 4

Projecten kiezen

23 Oktober 2022

2022-2023 uitvoer projecten

Ronde 2 – geld verdelen

- **2 events**
- **Zaterdag 16 april,** 14.00 – 16.00 uur, Trefcentrum Wittevrouwenveld, Edisonstraat 4
- **Donderdag 21 april,** 19.00 – 21.00 uur, Brandweerkantine, Capucijnenstraat 21

Meld je aan via de QR-code in jouw goodiebag!

Ronde 1

Thema's kiezen

September 2021

Ronde 2

Geld verdelen

April 2022

Ronde 3

Projecten

April t/m oktober 2022

Ronde 4

Projecten kiezen

23 Oktober 2022

2022-2023 uitvoer projecten

Verloop ronde 3 en 4

Datum	22 april t/m 3 juni 2022	3 juni t/m 31 augustus 2022	31 augustus t/m 11 oktober 2022	11 oktober	zondag 23 oktober 2022
Ronde	**Ronde 3** Projecten indienen	**Ronde 3** Projecten intern verwerken	**Ronde 3** Collegebesluit projectenlijst	**Ronde 3** Definitieve projectenlijst bekend	**Ronde 4** projecten kiezen
Wat	Initiatiefnemers kunnen op een inloopmoment of via de website van de burgerbegroting ideeën indienen	Ingediende ideeën afstemmen met domeinen en organisatieonderdelen	Het college van B en W toetst of de ideeën voldoen aan de criteria (Algemeen Reglement Burgerbegroting Maastricht 2021)	Lijst wordt gepubliceerd op de website en initiatiefnemers worden geïnformeerd	Tijdens het slotevent in de Muziekgieterij (12.00 – 18.00 uur) kiezen de deelnemers welke ideeën worden uitgevoerd.

BUR9€R-
B€9ROT1N9
M445TR1CHT

Gemeente Maastricht

provincie limburg